

ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ СЕМЕНА КУЗНЕЦЯ

Тези доповідей

**міжнародної науково-практичної
конференції
“Економічний розвиток і спадщина
Семена Кузнеця”
31 травня – 1 червня 2018 р.**

Харків 2018

ОГЛЯД ОСНОВНИХ ТРЕНДІВ СВІТОВОЇ ТОРГІВЛІ У 2018 РОЦІ

Останнім часом у світовій економіці трапились декілька знакових подій, які можуть в подальшому вплинути як на економіку в цілому, так і на її рушійну силу – світову торгівлю. Ці події були спричинені як політичними, так і економічними та інформаційними чинниками розвитку сучасної світової системи господарювання.

За даними СОТ обсяг експорту та імпорту починаючи з 2000 року зростає в середньому на 5,8% щорічно, що випереджає світовий ВВП майже на 2%. При цьому найбільшу частку у вартості торгових потоків склали продукція машинобудівної і електротехнічної галузі та нафта [1]. Країнами-лідерами світової торгівлі останні роки були США, Європейський союз та Китай.

Серед політичних факторів, що будуть формувати глобальні тренди світової торгівлі у 2018 році експерти називають президентські вибори у США у 2017 році та так званий Brexit, за результатами якого Великобританія вийшла з ЄС.

США є учасником багатьох інтеграційних об'єднань. Однак це не стало перешкодою для виходу у 2017 році із Транстихоокеанського партнерства (ТТП) – преференційної угоди за участю 12 країн Азіатсько-Тихоокеанського регіону, розмір ВВП якої досягав 38-40% світової торгівлі [1]. Однак інші країни-члени ТТП, загальний обсяг ВВП яких складає більше ніж 10 трлн. доларів США, продовжують роботу над узгодженням взаємної торгівлі та зняттям приблизно 95% тарифів на товари. Очікується, що дана угода буде підписана у 2018 році.

Brexit є наступним політичним чинником змін у світовій торгівлі, насамперед на території ЄС. Вихід Великобританії з членства у ЄС здійснюватиметься у три етапи, перший з яких завершився у грудні 2017 року. Другий етап переговорів буде охоплювати перехідний період після офіційного виходу з ЄС в березні 2019 року, і очікується, що він буде включати вирішення більш складних питань, ніж перший етап, а саме про економічну інтеграцію та вільну торгівлю [2].

Стійкий розвиток екологічно чистого експорту у 2018 році призведе до зростання попиту на товари, вироблені за допомогою екологічних технологій. Глобальні правила розвитку торгівлі націлені на дотримання екологічно чистих норм виробництва, що спричиняє зростання обсягу інвестицій у розвиток технологій для дотримання встановлених стандартів. За даними Світового банку загальний обсяг глобальних інвестицій у екологічно чисті

технології складатиме понад 2,5 трлн. доларів до 2020 року [3].

Наступним трендом у 2018 році стане розвиток ринків Індії, Бразилії та Нової Зеландії. За даними Morgan Stanley рівень дигіталізації економіки Індії значно зріс за останні 5 років, ключовими факторами розвитку індійської економіки стали податкове законодавство та сприятлива демографічна ситуація в країні. Так, за прогнозами Світового банку зростання ВВП Індії складе у 2018 році 7,5%. Morgan Stanley також прогнозує, що Індія стане найбільш швидкозростаючою економікою в світі протягом найближчого десятиліття [4].

Зростання ВВП Бразилії та Нової Зеландії у 2018 році складе 3,1% та 3,6% відповідно. Transparency International присвоїв друге місце Новій Зеландії у рейтингу 2018 року серед найкращих країн для ведення бізнесу [5].

Торговельні тренди у 2018 році також буде супроводжувати скорочення залежності промисловості від нафти. Так, Саудівська Аравія планує продати в цьому році близько 5% державної нафтової компанії Saudi Aramco в рамках IPO і розраховує отримати до 100 мільярдів доларів для програми Vision 2030, яка призначена для переведення країни від нафтової залежності до збільшення у структурі економіки питомої ваги технологічних і розважальних послуг [1].

У свою чергу Нігерія та Ангола з метою зменшення проблеми нафтової залежності (70% доходів держбюджету Нігерія отримує від продажу нафти) активно розвивають агропромисловий комплекс своїх країн. У 2017 році уряд Нігерії запровадив програму експорту ямсу (бульбова культура, схожа на картоплю) до країн Європи та США, оскільки за оцінками СОТ Нігерія виробляє 60% світового обсягу цього продукту. Натомість Ангола націлена на більш широке використання свого сільськогосподарського потенціалу в напрямку зростання виробництва злаків, молока, м'яса птиці та інших продуктів [1].

У сфері банківських послуг буде посилюватись тренд використання технології Blockchain, яка пропонує широкі можливості для фінансування міжнародної торгівлі, дозволяє декільком гравцям мати доступ до живого, незмінного цифрового реєстру. У травні 2017 року Консорціум R3, який складається з 70 найбільших світових фінансових інститутів і створений для дослідження та розвитку впровадження технології Blockchain, оголосив про залучення найбільших інвестицій. 6 грудня 2017

року Amazon приєдналася до Blockchain спільноти, оголосивши про партнерство з R3, щоб дозволити платформі Corda стати першою технологією на основі розподілених баз даних для роботи на платформі веб-сервісів Amazon [6].

Адаптація та впровадження новітніх технологій у ланцюги постачання таких як автоматизація та робототехніка, навчання машин, автопілоти на вантажних автомобілях, нові технології стеження за процесом виробництва – всі ці нововведення будуть впроваджені у 2018 році в промислових масштабах. 2017 рік був визначальним для вантажних перевезень завдяки презентації компанією Tesla вантажного електрокару з автопілотом та отримання нею попередніх замовлень від таких корпорацій як Pepsi Co та Walmart.

За даними Світового банку різні підприємства інвестували у новітні технології вантажних перевезень понад 1 млрд. доларів США, а в технології управління ланцюгами постачань – більше 4 млрд. доларів США [3].

Роботи також будуть відігравати велику роль на складах в 2018 році. У той час як деякі з них здатні працювати самостійно, замінюючи людей на робочому місці, інші працюють разом з людьми або контролюються людьми на основі використання додатків віртуальної реальності. Так, за даними компанії Amazon на 20 її складах на кінець 2017 року працювало близько 45000 роботів, що на 50% більше, ніж рік тому, коли за даними компанії в ній працювали 30000 тисяч роботів разом із 230000 тисячами робітників [6]. Немає сумнівів, що попит на навички, необхідні для роботи з робототехнікою, в наступному році буде зростати.

Існування НАФТА також під загрозою, оскільки існує низка питань, за якими США, Канада та Мексика не можуть дійти згоди, а саме:

- усунення взаємності в державних закупках на субнаціональному рівні;
- зміни в правилах виробництва в автомобільному секторі;
- ліквідація положення про вирішення незалежних спорів;
- кінець канадському управлінню постачанням молочної, ячної та птахівної промисловості [7].

Однак, навіть якщо НАФТА припинить своє існування, торгівля між цими країнами неминуча: ланцюги постачань між Мексикою та Канадою проходять крізь США.

Прискорений розвиток технологій супроводжується розвитком кіберзагроз у сфері інформаційних систем, що стосуються інтелектуальної власності. Всі користувачі Інтернету знаходяться під загрозою хакерських атак. Витрати на запобігання таким загрозам зростають щорічно. Так, за даними платформи www.eweek.com інтенсивність кібер-атак у 2017 році збільшилась на 50% порівняно із 2016 роком [8]. Тому розвиток сегменту послуг з кібербезпеки та попит на залучення фахівців в даній сфері також матимуть тенденцію до зростання у наступному році.

І останнім трендом світової торгівлі у 2018 році стануть вміння та навички у сфері управління та здійснення зовнішньоторговельних операцій. За даними СОТ світові експортні продажі будуть зростати під впливом ринків, що розвиваються [1]. А тому зростатиме кількість компаній, залучених у світову торгівлю, що спричинятиме попит на ринку праці на фахівців з глобальних торговельних процесів.

Оскільки в сучасних умовах глобалізація економічних відносин відбувається насамперед за допомогою інформаційних технологій, значне розповсюдження отримали онлайн платформи для пошуку іноземних партнерів, допомоги розробки власної стратегії виходу на закордонний ринок.

Таким чином, можна зробити висновок, що основним трендом 2018 року стане зростання обсягів світової торгівлі в основному за рахунок інноваційної складової в управлінні торговельними потоками. Вплив інновацій суттєво змінює вектори розвитку попиту та пропозиції у світовій економіці.

Список літератури

1. World Trade Organization [Електронний ресурс]. Доступно: <https://www.wto.org>. Дата звернення: 27.02.2018.
2. European Union [Електронний ресурс]. Доступно: <https://www.europa.eu>. Дата звернення: 27.02.2018.
3. World Bank [Електронний ресурс]. Доступно: <https://data.worldbank.org>. Дата звернення: 27.02.2018.
4. Morgan Stanley [Електронний ресурс]. Доступно: <https://www.morganstanley.com>. Дата звернення: 27.02.2018.
5. Transparency International [Електронний ресурс]. Доступно: <https://www.transparency.org>. Дата звернення: 27.02.2018.
6. Amazon [Електронний ресурс]. Доступно: <https://www.amazon.com>. Дата звернення: 27.02.2018.
7. NAFTA [Електронний ресурс]. Доступно: www.naftanow.org. Дата звернення: 27.02.2018.
8. Eweek [Електронний ресурс]. Доступно: www.eweek.com. Дата звернення: 27.02.2018.

Уманс Т., Строкович Г. НАПРЯМКИ ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ НАУКОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ.....	180
Фесенко І. А., Лялін Н. С. АНАЛІЗ СУЧАСНОГО СТАНУ ТА ОСНОВНИХ ПРОБЛЕМ РОЗВИТКУ БУРЯКОЦУКРОВОЇ ГАЛУЗІ В УКРАЇНІ.....	182
Хвостіков А. І. ТЕНДЕНЦІЇ СВІТОВОГО РИНКУ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОЇ ПРОДУКЦІЇ.....	184
Higuchi T. PROBLEMS OF CORPORATE GOVERNANCE AND MANAGEMENT OF SONY CORPORATION.....	186
Ходаківська М. Ю. ЛОЯЛЬНІСТЬ ЯК СКЛАДОВА ІНВЕСТУВАННЯ У РОЗВИТОК ПЕРСОНАЛУ ПІДПРИЄМСТВА.....	188
Чекштуріна В. М., Зима О. Г. АКТУАЛЬНІ ФОРМАТИ БІЗНЕС КОМУНІКАЦІЙ ПОЧАТКУ ХХІ СТ.	190
Cherkashyna T., Pyvavar I. A STUDY OF THE EFFECTIVENESS OF NATIONAL INTELLECTUAL CAPITAL USE IN THE MIDDLE EAST ECONOMIES.....	192
Черноіванова Г. С. ОСОБЛИВОСТІ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ УПРАВЛІННЯ ІННОВАЦІЙНОЮ ПІДСИСТЕМОЮ ПІДПРИЄМСТВА	194
Чмутова І. М. ВИЗНАЧЕННЯ РІВНЯ РИЗИКУ ВІДМИВАННЯ КОШТІВ ЗА ПОКАЗНИКАМИ ОПЕРАЦІЙНОГО РИЗИКУ ТА НАДІЙНОСТІ БАНКУ	196
Шматько Н. М. ВІДБІР УЧАСНИКІВ ІНТЕГРАЦІЙНОЇ ВЗАЄМОДІЇ ЯК ОСНОВА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СТІЙКОСТІ ФУНКЦІОНУВАННЯ ВЕЛИКОМАСШТАБНИХ ЕКОНОМІКО-ВИРОБНИЧИХ СИСТЕМ.....	198

СЕКЦІЯ 2. ЦИКЛІЧНА ДИНАМІКА ЕКОНОМІЧНИХ ПРОЦЕСІВ

Аксьонова І. СТАТИСТИЧНЕ ОЦІНЮВАННЯ ТА АНАЛІЗ ДИФЕРЕНЦІАЦІЇ ДОХОДІВ НАСЕЛЕННЯ КРАЇНИ.....	200
Ачкасова С., Жмурко Т. ФАКТОРИ ВПЛИВУ НА ФІНАНСОВО-ЕКОНОМІЧНИЙ РЕЗУЛЬТАТ ФІНАНСОВО-ГОСПОДАРСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ	202
Берест М., Дудка М. СУЧАСНІ ПІДХОДИ ДО ОЦІНКИ СТІЙКОГО РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМСТВ	204
Бестужева С., Котиш О. РОЗВИТОК ЕКСПОРТНОЇ СФЕРИ УКРАЇНИ: СУЧАСНІ ПРІОРИТЕТИ ТА ПРОБЛЕМИ.....	206
Бровко О. СТАТИСТИЧНИЙ АНАЛІЗ МАКРОЕКОНОМІЧНИХ ПОКАЗНИКІВ КРАЇН ЄС	208
Васильєв О. В., Німкович А. І. ВПРОВАДЖЕННЯ «ФІНТЕХ» ТА БЛОКЧЕЙНУ НА ФОНДОВИЙ РИНОК	210
Волошан І., Сатушева К. ІНФОРМАЦІЙНА ПІДТРИМКА БІЗНЕС-ПРОЦЕСІВ ПІДПРИЄМСТВА В УМОВАХ РЕФОРМУВАННЯ СИСТЕМИ ОБЛІКУ	212
Гриневич Л. ПРОГНОЗУВАННЯ ДИСБАЛАНСУ ПРОФЕСІЙНОГО РОЗПОДІЛУ ПРОДУКТИВНИХ СИЛ В УКРАЇНІ ТА ХАРКІВСЬКІЙ ОБЛАСТІ	214
Громенкова С. В. СОВРЕМЕННЫЕ ТЕНДЕНЦИИ РАЗВИТИЯ МИРОВОЙ ЭКОНОМИКИ И МЕЖДУНАРОДНОЙ ТОРГОВЛИ.....	216
Гудзь Т. П. МІСЦЕ РІВНОВАГИ В ЦИКЛІ ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ.....	218
Гуржій Н. Г., Мілько І. В. ВПЛИВ ТИПУ ЗАНЯТОСТІ ПРАЦІВНИКІВ НА СОЦІО-ЕКОНОМІЧНУ НЕРІВНІСТЬ: ДОСВІД КРАЇН ЄС	220
Davidenko D. O., Mamedova E. R. THE ASSESSMENT OF THE MARKET OF TOURIST INSURANCE IN UKRAINE	222

Дериховська В. СТАТИСТИЧНЕ АНАЛІЗ ТЕНДЕНЦІЙ ДИСПРОПОРЦІЙНОСТІ НА РИНКУ ПРАЦІ УКРАЇНИ	224
Дерід І. О. МІЖНАРОДНА СИСТЕМА ПІДТРИМКИ ІННОВАЦІЙНИХ СТАРТАПІВ	226
Доброскок Ю. Б. СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНА НЕРІВНОВАГА В УКРАЇНІ: ПРИЧИНИ ТА НАСЛІДКИ.....	228
Zhuravlyova I. V., Lelyuk Sv. V. DINAMICS OF FINANCIAL RISK AT THE MEZO LEVEL OF ECONOMICS	230
Іванісов О. В., Лебединська О. С. ОСОБЛИВОСТІ ДІЯЛЬНОСТІ РЕКРУТИНГОВИХ КОМПАНІЙ УКРАЇНИ В СУЧАСНИХ КРИЗОВИХ УМОВАХ.....	232
Kolodiziev O., Pleskun I. TRANSFORMING THE SIGNS OF LEGALIZING (LAUNDERING) OF PROCEEDS OF CRIME IN BANKING MARKET.....	234
Matthnai Ekouaghe, MSc RETURNS OF MARKETING FOR POTENTIAL SPACE TOURISM COMPANIES.....	236
Matthnai Ekouaghe, MSc ADEQUACY BETWEEN TRADITIONAL MARKETING AND MARKETING TECHNOLOGIES.....	238
Milov O., Milevskiy S. AGENT-ORIENTED MODELING OF MACROECONOMIC SYSTEMS	240
Потрашкова Л. МОДЕЛЮВАННЯ ПОТЕНЦІАЛУ СОЦІАЛЬНО ВІДПОВІДАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА ЗАСОБАМИ MATLAB / SIMULINK.....	242
Проскурніна Н. ОГЛЯД ОСНОВНИХ ТРЕНДІВ СВІТОВОЇ ТОРГІВЛІ У 2018 РОЦІ	244
Раєвнева О., Філіп С. ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ ТА СЛОВАЧЧИНИ: СХОЖІСТЬ ТА РОЗБІЖНОСТІ.....	246
Руденко Г. Р., Киркач С. М. ФІНАНСОВЕ ПЛАНУВАННЯ У РІЗНИХ ГАЛУЗЯХ: СУТНІСТЬ ТА ОПТИМІЗАЦІЯ	248
Сабадаш Л. О. АНАЛІЗ НАУКОВИХ ПІДХОДІВ ЩОДО СУТНОСТІ ЕКОНОМІЧНОЇ СТІЙКОСТІ	250
Серпухов М. Ю. ЖИТТЄВИЙ ЦИКЛ ТОРГІВЕЛЬНИХ ВІЙН В МІЖНАРОДНІЙ ЕКОНОМІЦІ	252
Степуріна С. СТРУКТУРНО-ДИНАМІЧНИЙ АНАЛІЗ ПОКАЗНИКІВ БУДІВЕЛЬНОЇ ГАЛУЗІ УКРАЇНИ	254
Федотова Ю. В. ВІЙСЬКОВІ КОНФЛІКТИ: СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ ТА ЕКОНОМІЧНИЙ АСПЕКТ	256
Холодна Ю., Ковальчук В. ЦИКЛІЧНА ДИНАМІКА РОЗВИТКУ УКРАЇНСЬКОЇ ЕКОНОМІКИ	258
Циганенко О. С. МАТЕМАТИЧНА МОДЕЛЬ КРИПТО-КОВОДОЇ КОНСТРУКЦІЇ НІДЕРРАЙТЕРА НА УКРОЧЕНИХ ЕЛІПТИЧНИХ КОДАХ.....	260
Чаговець Л., Панасенко О. НЕЙРОНЕЧІТКЕ МОДЕЛЮВАННЯ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ СИСТЕМ МІКРОРІВНЯ.....	262
Шаповалов В. ТРУДОВА МІГРАЦІЯ: АНАЛІЗ СИТУАЦІЇ ТА НАСЛІДКІВ ДЛЯ УКРАЇНИ	264
Шеянова Ю. Д. ЗАСТОСУВАННЯ ОРГАНІЗАЦІЙНОГО КАПІТАЛУ НА ВІТЧИЗНЯНИХ СУБ'ЄКТАХ ПІДПРИЄМНИЦТВА АГРАРНОЇ СФЕРИ	266
Шталь Т. В., Уварова А. Є. КОНЦЕПЦІЇ ЛОГІСТИЧНОГО УПРАВЛІННЯ ТОРГОВЕЛЬНИМ ПІДПРИЄМСТВОМ.....	268